

Демонополізація ЖКГ – найважливіший елемент реформи галузі

Н.М.МАТВЄЄВА, канд. екон. наук; О.І.СЛАБУТА

Харківська національна академія міського господарства

61002 Україна, м.Харків, вул.Революції,12

manana_79@inbox.ru

Найважливішим елементом реформи ЖКГ в Україні повинне стати створення конкурентного середовища, тобто змагання суб'єктів, які халяють у системі управління і обслуговування житлово-комунальної сфери, що дозволить власникові об'єктів комунального призначення вибирати ту організацію, яка зможе забезпечити необхідний рівень якості робіт і послуг за найбільш низькими цінами. Житлово-комунальні підприємства (організації) в основному є комунальними. Їм за правом господарського ведення передані технологічні фонди – об'єкти інженерної інфраструктури (тепло-, водо-, каналізаційні мережі, водозабори, очисні споруди та ін.) і технологічні фонди виробництва (технічні засоби, майстерні, виробничо-експлуатаційна база та ін.).

Процес демонополізації ЖКГ має бути індивідуальним для кожного міста, поселення. Його треба планувати, тобто розробляти програму заходів, враховуючи стан та інші фактори. Сутність демонополізації ТП полягає в основному у виділенні стадій технологічного процесу, їх часток і окремих комплексів робіт з подальшою передачею їх на тендерній основі підрядним організаціям з метою підвищення якості та здешевлення виконання. Такий підхід у кінцевому результаті приведе до скорочення собівартості послуг, а отже і до зниження тарифів.

Реформування комунального господарства спрямовано на підвищення ролі органів місцевого самоврядування, самостійності й відповідальності суб'єктів різних форм власності, що халяють, які забезпечують безпосереднє обслуговування споживачів житлово-комунальних послуг і мають правові й фінансові можливості не тільки для здійснення поточної експлуатаційної діяльності, але і для розвитку об'єктів житлово-комунального призначення.

Орган місцевого самоврядування як власник об'єктів комунального призначення може передавати ці фонди в господарське ведення або оперативне управління комунальним організаціям – підрядникам.

Таким чином, в основу системи управління комунальним господарством повинен бути покладений раціональний поділ функцій і організація взаємовідносин між власником інженерної інфраструктури, що керує, організацією підрядними організаціями різних форм власності, які здійснюють обслуговування об'єктів інженерної інфраструктури, і органом, уповноваженим здійснювати державний контроль за наданням населенню житлово-комунальних послуг необхідної якості, за використанням і обслуговуванням житлового фонду незалежно від його приналежності.

Інженерна інфраструктура є системою життєзабезпечення міст, населених пунктів і не може бути об'єктом відторгнення від муніципальної власності з однієї сторони. З іншої сторони, треба створити умови ринкових відносин у цій галузі.

Для вирішення цієї проблеми, виходячи з діючого законодавства, необхідно: технологічні фонди (інженерну інфраструктуру) комунального господарства передати з правом оперативного управління муніципальній установі (муніципальна керуюча компанія), а виробничі фонди можна передавати в господарське ведення муніципальних унітарних підприємств.

Таким чином, об'єкти комунального призначення обслуговуються муніципальними унітарними підприємствами і/або акціонерними товариствами при збереженні за органом місцевого самоврядування через керуючу компанію контролю за збереженням об'єктів життєзабезпечення. Це дає можливість враховувати різний порядок приватизації виробничої і технологічної груп основних фондів.

Процес формування тарифу на комунальні послуги повинен полягати в пошуку компромісу між технічними завданнями і фінансовими потребами постачальників послуг і платоспроможним попитом споживачів.